

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

II. De Feudis, quæ ab Ecclesia conceduntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

râles, Feud. *Lib. 1. tit. 1. §. 2. P. §. autem:* qui tamen, Vasallò sine liberis & ab his descendentibus defunctò, ad successionem admittuntur in feudo Antiquo. Deinde; quòd vasallò feudum renuntiante vel sine domini consensu alienante, id, si Novum ad dominum revertatur: si autem Antiquum est, devoluitur ad proximos agnatos; quòd his in tali feudo ex antiquis investituris sit quæsitum jus, cui Vasallus non potuit præjudicare. Feud. *Lib. 1. Tit. 8. §. 1. Haunold. cit. Tract. 9. num. 596. & 599.*

16. Octava in Hæreditarium, Gentilitium seu Familiare, & Mixtum: quorum primum Vulgò Erblichen vocatur, & Vigore investituræ alicui pro se & hæredibus quibuscunque, tam extraneis quàm suis, est concessum. Alterum sive, ut etiam nuncupatur, Feudum ex pacto & providentia, vulgò Stammeslehen/ quod alicui pro se, & filiis seu liberis, nullâ hæredum mentione factâ, obtinuit. In priori ut quis succedat, sufficit, quod sit hæres: in posteriori autem, exigitur quòd sit filius vel descendens masculus, etiam si hæres non sit, Clarus. §. *cit. 9. 9. n. 2. & 3.* Tertium sive ex Hæreditario & Gentilitio seu Familiari Mixtum feudum participat de utroque; quòd alicui concessum sit pro se & filiis hæredibus: in quo non succedunt nisi mares, in quibus utraque qualitas, scilicet sanguinis sive agnationis & hæreditatis jura concurrunt, Clarus *q. cit. n. 4. & 9. & Engel §. 1. n. 8.*

ARTICULUS II.

De Feudis ab Ecclesia concessis.

SUMMARIUM.

17. Feuda de re Allodiali quicumque,

18. Etiam femina & Clerici concedunt.
 19. Hic tamen de re Ecclesie Infeudatio,
 20. Et Subinfeudatio non nisi cum solemnitate permessa est:
 21. Nisi res sint exigui valoris,
 22. Vel in feudum dari solita:
 23. Quas liberè concedunt, Constitutio-
 ne Pauli II.
 24. Et juramentò de non infeudando,
 non obstantibus
 25. Specialis ratio est prohibite infeudationis ejusmodi decimarum.
 26. Quæ res infeudari solita sūt, varie Doctores sentiunt,
 27. Et conciliantur,
 28. Permissâ liberâ infeudatione rei, à quadragesima annis,
 29. Vel semel solenniter infeudata.
 30. Etiam Capitulum infeudat res proprias:
 31. Non, quæ ipsi & Pralato sunt communes.
 32. Pralatis infeudatio aliquando non permessa est vi Status Ec.
 33. Uti &, si mutatus rerum status,
 34. Vel res facta sit Mensalis.
 35. Qualis in dubio res immobilis censetur,
 36. Et evadit expressâ vel tacitâ,
 37. Imò presumptâ Pralati declaratione.
 38. In rei infeudatione modus non excedi,
 39. Neque res transferri in potentiorum potest:
 40. Nisi à Vasallo nequeat recuperari.
 41. Feudum nondum apertum in casum apertionis promitti potest,
 42. Aliena mortis captanda periculo non obstante.
 43. Ea tamen promissio non obligat Pralati successorem:
 44. Licet obliget hæredem promittentis.
 45. Obli-

45. Obligat etiam successorem, quando promissio facta est cum consensu Capituli,
 46. Spectata saltem Ratione satis effici,
 47. Et Juris textus explicante.

17. **F**euda antiquitus contulerunt solum Imperator, Rex &, qui magistratum creandi & belli gerendi potestatem habebant, Corvin. *Jur. Feudal. Tit. 4. pr.* Cum tempore tamen etiam alii, & demum quicumque rerum suarum Allodialium liberam administrationem habent, eas infeudandi, imò & in feudum acceptas subinfeudandi obtinuerunt potestatem, Feud. *Lib. 2. Tit. 3. pr. & Tit. 35.*

18. Neque soli mares, ut olim: sed & feminae, tam de feudo, quam de re sua Allodiali & propria alium investire possunt, *cit. Tit. 3. §. 1. V. Feminam quoque*: nisi impudicè & luxuriosè vivant, bonaque sua dilapident, *arg. l. Et mulieri 15 ff. de Curat. surios. Zalius Epitom. de Feud. p. 5. n. 33. & Schrader de Feud. p. 2. cap. 1. n. 59.*

19. Scopi Abbates caterique Ecclesiarum Prælati & rectores, sicut alienare, sit etiam infeudare sine justa causa & Juris solemnitatibus discretè prohibeantur Decreto Urbani II. relato Feud. *Lib. 1. Tit. 6. pr. & Extravag. Ambitiosa de Reb. Eccles. alien.* Ratio est; quia rei infeudatio alienationis rationem multò magis habet, quam ejus concessio in emphyteusim: multo quoque difficilius illa permittitur Prælati: idque non solum; quod proprius

accedat ad naturam beneficii & donationis, *cit. Lib. 2. Tit. 23. V. Imprimis, Prælati*, tanquam rerum Ecclesiasticarum non dominis, sed solum administrantibus, *c. Fraternalitatem 2. de Donat. specialiter interdictæ, can. Sine exceptione 9. 2. c. 1. & de Is que à Prælat. & c. Nulli 5. de Reb. Eccles. alien.* sed etiam quòd res feudalis ad Ecclesiam difficius quam emphyteutica revertatur; cum per infeudationem prædiorum vel alià re immobili aut huic æquivalente fruendi jus perpetuum transferatur in accipientem, *V. Imprimis cit. Clarus §. Feudum 4. & Laiman Tract. de Alienat. Res Eccles. p. 5. n. 92.*

Sicut Ecclesiæ vel Monasterii sicut proprias infeudare, sic etiam res in feudum ab iis acceptas subinfeudare, hoc est, in iis feudum aliis constitere, nisi præter justam causam Juris solemnitates interveniant, Prælati non possunt; et illis, intervenientibus id nomine Ecclesiæ vel Monasterii sui ipsi non minus, quam aliis sit permissum, Rosenthal de Feud. *cap. 4. conclus. 15. n. 2. & Laiman l. cit.*

Excipiendæ tamen sunt Primò res modicæ, hoc est, exigui valoris, ut terræ, vineolæ &c. quæ eò ipsò, quòd permolari aut aliter dittrahi, valent, *can. Terrulas 12. q. 2. ut dictum Tit. 13. n. 3.* etiam infeudari poterunt, *cit. Rosenthal conclus. 20. & Pirrhing ad hanc Rubr. n. 22.* Secundò, aliæ res Ecclesiasticæ, in feudum vel etiam in emphyteusim dari solent; has enim per obitum vassalli sine mensculis hæredibus decedentis, vel ob illicitum aut feloniam ab ipso committam, ad Ecclesiam reversas Prælati, si expresse judicaverint, denuo infeudare, aut in emphyteusim dare, etiam nullis solemnitatibus adhibitis, permittuntur. *Ex parte 2. V. In primo*; quòd hujusmodi iterata concessio non alienatio & infeudatio

Novo, sed potius antiquitus aut prius legitime decreta alienationis five infeudationis executio censetur; cum, quando rei in feudum vel emphyteusim concessio cum consensu Capituli & Novo Jure etiam Apostolica autoritate interveniente, semel decreta fuit, decretò illò ordinatum esse videatur; ut in posterum res illa, Ecclesie vel Monasterio aperta, in feudum vel emphyteusim denuo concedatur, & alienatio continuetur, Panormit. in c. Ut super 8. de Reb. Eccles. alien. n. 11. Curtius Jun. de Feud. p. 2. q. 1. V. Quartè & Rotæ decil. alleg. Barbosa in c. Ex parte cit. n. 6.

23. Neque exceptiones istæ cessant post Extravag. cit. quia istius textu consensu Apostolico non exigitur In casibus Jure antiquo permittis, cujusmodi est can. Terrulas cit. relatus, & In rebus ac bonis in feudum vel emphyteusim solitis concedi, c. Ex parte cit. etiam in Prælati ad requirendum in infeudatione vel alia alienatione consensum Apostolicum proprio juramento obligatis, c. cit. Ratio est; quia hujusmodi ipsorum juramentum solum refertur ad res non-feudales, & quarum dominium, tam utile quam directum, penes Ecclesiam est: non autem ad bona in feudum vel emphyteusim dari solita: & propterea ista ad Ecclesiam, etiam quoad dominum utile reversa, in feudum vel emphyteusim dari denuo possunt, juramento illò non obstante, ut in c. Ex parte cit. cum Joan. Andr. n. 1. Panormit. n. 3. notat Fagnanus n. 5. & tradit cit. Rosenthal concl. 21. n. 22.

25. Neque exceptioni posteriori adversatur; quòd Episcopus denuo laicis infeudare nequeat decimas, ante ipsum infeudatas & ad Ecclesiam reversas, ut cum Joan. Andr. in c. Prohibemus 19. de Decimis docent Curtius Jun. cit. p. 2. q. 8. n. 5. & Menoch. de Præsumpt. lib. 6. præf. 86. n. 3.

quòd à Concilio Lateranensi laicis concedi generaliter prohibeantur, c. cit. c. cum Apostolica 7. de his que à Prælat. & c. Statutò 2. §. Sanè de Decimis in 6. quia non desunt, qui contrarium defendant cum Glossa in c. Prohibemus cit. V. Laicos & Zabarella in c. Ex parte cit. quòd hujus textus, res ad Ecclesiam reversas denuo infeudari permittentis, dispositio generalitatem Concilii Lateranensis ad decimarum novam, non antè legitime decretam, concessionem restringat. Et, si istorum DD. opinio, tanquam à mente laudati S. Concilii, propter maximum præjudicium, quòd Ecclesie imminere animadversum est, decimas omnes à laicis ad Ecclesias redire, & devolutas penes istas remanere volentis aliena displiceat, tamen vim magnam non habet à decimarum laicis denuo infeudandarum prohibitionem deductum argumentum; quia id in decimis specialiter cautum est; quòd rerum statu cum tempore mutato, eas apertas reinfeudari hodie non amplius expediat Ecclesie, prout ad novam infeudationem desideratur c. Ex parte cit.

Dubium hoc locò & dissenso inter 26. DD. est, quando res infeudari solita censetur ad effectum, ut Ecclesie vel monasterio aperta reinfeudari, vel in emphyteusim denuo & liberè dari à Prælatò possit. Sunt enim, qui unam duntaxat solennem ejus infeudationem vel emphyteuticacionem sufficere; ac proinde rem semel ita concessam, quandocunque ad Ecclesiam revertatur, reinfeudari vel in emphyteusim denuo liberè dari posse, velint cum Panormit. in c. Ut super cit. n. 11. & Alexand. Lib. 2. Consil. 183. n. 29. Alii, qui, præter solennem ejusmodi concessionem, exigunt tempus ad Consuetudinem requisitum, vel triginta aut quadraginta annorum, vel cujus initii memoria non existit, apud Clarum §. Feudum

9. 13. n. 4. & Redoan. de Reb. Eccles. non alien. Rubrica 33. q. 10. n. 2. Alii cum Jacobo de Beluil. in Feud. Lib. 1. cap. 1. quem etiam Clarus l. cit. & Balbus de Prescript. 1. p. 5. p. q. 20. sequuntur, præter quadragenarii temporis lapsum exigunt; ut intra hoc temporis spatium res saltem bis duobus diversis temporibus in feudum vel emphyteusim fuerit concessa. In tanto dissidio & re valde incerta.

27. Ego cum Nicolao Everardo Vol. 2. Consil. 19. n. 16. adhibendam censeo distinctionem, & considerandum, utrum rem, de qua reinfeudanda agitur, ex justa causa & intervenientibus Juris solemnitatibus in feudum vel Emphyteusim aliquando concessum constet, vel, an hujusmodi solennis concessio præcesserit, dubium & incertum sit.

28. Et posteriori quidem casu sive, cum de hujusmodi concessione aliquando facta non constat, ut à quadraginta annis in feudum vel emphyteusim data sit, exigi, primæ Sententiæ Assertoribus haud ægrè concedo cum Barbosa, id à Rota pluries dictum testante in parte cit. n. 4. Ratio est; quia tali saltem casu liberæ reinfeudationis permissio fundatur in infeudandi consuetudine, juxta Feud. Lib. 1. Tit. 1. cujus pr. Episcopus, Abbas & similes personæ Ecclesiasticæ in feudum dare posse dicuntur, Si antiquitus consuetudo fuerit. Consonat Extravag. cit. infeudationem & contractum emphyteuticum sine consensu Apostolico permittens de rebus & bonis, Ab antiquo solitis concedi. Ad legitimam autem consuetudinem, quæ res Ecclesiarum infeudari ab antiquo solita, sicut ut contra eas præscriptæ dicantur, exigitur lapsus quadraginta annorum. c. De quarta 4. c. Ad aures 6. c. Ilud 8. de Prescript. ut rectè advertit Lefsius Lib. 2. de J. & J. cap. 6. n. 45. quan-

tumvis aliàs ad consuetudinem contra legem etiam Ecclesiasticam introductam regulariter decennium sufficere concedat. Porro, ut hoc casu Prælati in infeudandi quasi possessione constituant, unicum actum sufficere, R.R. aliqui volunt cum Andr. de Ifernina in Feud. cap. cit. & Rebuffo de Reb. Eccles. non alien. n. 33. etsi, ut res ab antiquo infeudabilis dicatur, DD. frequentiori calculo duos actus requirant.

Priori autem casu sive, cum rem in feudum vel emphyteusim aliquando solemniter concessam esse, constat, eam quocumque, etiam post breve tempus ad Ecclesiam vel Monasterium revertamur, infeudari aut in emphyteusim de novo habere, sive non repetitis solemnitatibus posse, censeo cum cit. Panormit. Alex. Ifernina Redoano & Everardo, pro hac sententia magnam & præcipuam prætere Feudali Doctorem auctoritatem allegante l. cit. §. n. 5. Eadem delimitatur ex rescripto Innocentii III. c. Ex parte feudi, vasallò decedente ad Ecclesiam reversi, iteratam concessionem Prælati, si expedire viderit, liberè permittentibus, ulla ullius temporis, primò factæ concessionis, aut istius iterationis mentione obscurò indicio, rem etiam semel taxat legitimè infeudatam, quomodocumque ad Ecclesiam revertitur, reinfeudari liberè posse, juramento de non infeudando vel aliter alienando non obstante. Ratio est partim; quia Ecclesiæ vel monasterii res, ex justa causa semel alienabilis facta cum solemnitate, illà causâ dummodo perpetuò alienabilis facta censetur, sicut dicitur Bartol. in l. Pater 38. §. Quodammodo ff. de Legat. 3. Riccium in Praxi de Feud. 26. & Franc. Leonem Theaur. Fore. Eccles. p. 1. cap. 15. n. 3. partim verò quod aliquo modo juramentum à Prælato præstitum intelligatur de rebus Menia in corpore

cujusmodi non sunt, quas in feudum vel emphyteusin solenniter datas constat, Rosenthal. *cap. cit. conclus. 29. n. 1.* Fagnanus in *c. Ex parte cit. n. 7. § 9.*

Neque adversantur *c. 1. & Extrav. cit.* textus; quia imprimis uterque, ut cum aliis Juribus concilietur, exaudiendus est de casu, quò infeudationem solennem præcessisse, non constat: eoque, ut res ab antiquo infeudari solita sit, ita exigit; ut ad Ecclesiam reversæ rei aliquando solenniter infeudatæ liberam & ab omni solennitate absolutâ reinfeudationem non excludat, ut antè laudat⁹ Everardus *n. 12.* observat. Deinde; quia *Extravag. cit.* circa infeudationem & contractum emphyteuticum, præter consensus Apostolici sub gravibus pœnis requirendi necessitatem, Jus antiquum non correctum; ac proinde *c. Ex parte cit.* dispositio integra relicta est, per tradita à Quaranta in *Summa Bullar. de Alienat. rer. Eccles. n. 5.* & Pirrhing *supra cit. Tit. 13. n. 54.*

30. Dubium secundo & non minoris momenti controversia est, an res feudales vel emphyteuticas, ad Ecclesiam vel monasterium reversas, denuo infeudare vel emphyteutare, sede vacante, Capitulum possit. Dubitandi ratio est; quòd infeudatio sit species Alienationis, *arg. c. Nulli & Extravag. cit. & liberalitatis, V. Imprimis cit.* de Ecclesiæ rebus, sede vacante, Capitulo non permissæ, juxta *dista Tit. 9. n. 26.* Sed hæc ratio non obstat, quò minus *c. Ex parte cit.* dispositio ex parte etiam in Capitulo procedat: Quare dubium resolvendum est ope distinctionis inter res feudales & dari solitas in Emphyteusin.

Et quidem si, ut in pluribus Metropolitanis & Cathedralibus Ecclesiis Germaniæ nostræ, ejusmodi res inter Prælatum & Capitulum omnino divisæ sint: istud, sicut res proprias in feudum vel

emphyteusin semel legitimè concessas, & quomodocunque ad se reversas, sede vacante, infeudare liberè potest, secundùm Redoanum *Rubr. cit. 9. §. His paucis n. 5.* & Rosenthal *cap. cit. conclus. 26.* sic ejusmodi vacationis tempore infeudare nequit à suis separatas & proprias Prælaturæ, Redoan. *l. cit.* Ratio prioris est; quia talis infeudatio & emphyteuticatio ipsi permissa est, sede non vacante; cum earum plenam habeat administrationem, ut insinuatum est *cit. Tit. 9. n. 41.* Posterioris autem; quia Capitulum sede vacante non succedit in juribus, quæ specialia & extraordinario Jure competunt Prælato, ut in *c. Verùm cit.* Regulæ instar traditur à Joan. Andr. *n. 9.* Panorm. *n. 8.* & Felino *n. 2.*

Si verò ejusmodi res & bona feudalium Prælato & Capitulo communia sint, ea vacante sede ad Ecclesiam reversa denuo infeudandi potestatem Capitulo competere, volunt Laiman *Tract. cit. n. 94.* & Pirrhing *ad hanc Rub. n. 20. arg. c. Unic. Ne sede Vac. in 6. &* quòd de ortis, controversiis feudalibus, dum sedes vacat, cognoscere Capituli sit. Verùm, quia ex *c. cit.* argumentum legitimè duci, & quæstionum super feudis, ad Prælatum & Capitulum indivisim spectantibus, in judicium deductarum cognitionem Capitulo competere, cum Glossa in *c. Verùm cit. V. Quæstio mota & Hostien. V. eodem arg. c. Verùm cit.* alii negant, teste Barbosa in *c. cit. n. 3.* probabilius, etiam hujusmodi res feudales, sede vacante, apertas liberè infeudari à Capitulo non posse: sed defuncti Prælati successoris reservandas, existimo cum Schradero *de Feud. p. 4. cap. 2. n. 32.*

Ab hætenus declarata & in *c. Ex parte cit.* fundata quasi Regula de rerum feudalium & emphyteutarum Ecclesiæ apertarum libera reinfeudatione Prælati permissa,

Uu

permissa, excipiendi sunt varii casus, & Primò quidem is, quò Ecclesiæ alicujus speciali Consuetudine vel Statutò introductum est, aut Prælatum & Capitulum inter inita fuit conventio; ut ad rerum feudaliū aut emphyteuticarum, ad Ecclesiam vel monasterium reversarum, novam concessionem sine Capituli consensu non procedatur; nam speciale hujusmodi jus vel conventionem observandam, ex communi DD. sensu & rectè monet Rosenthal *cit. cap. 4. conclus. 22. n. 4.*

33. Secundò casus, quò mutato rerum statu infeudationis, vel emphyteuticationis causa cessavit, ut rem feudalem vel emphyteuticam, Ecclesiæ vel monasterio apertam, denuo concedi illis jam non expedire aut damnosum videatur, v.g. si causa sufficientis defensionis adversus hostiles incurfus aliàs deficientis, ob quam castrum v.g. olim infeudatum fuit, eò per vasalli mortem ad Ecclesiam reversò, omnino cessavit; vel, si fundus cum in emphyteusin primò & solenniter concederetur, omnino sterilis fuit & incultus: quando autem ad Ecclesiam rediit, ad culturam redactus & fertilis fit; ut jam eum ab Ecclesia propriis sumptibus coli expediat: vel, si Ecclesia primæ concessionis tempore locuples, cum tempore redacta fit ad inopiam; cum enim tali casu rem Ecclesiasticam infeudandi vel emphyteuticandi causa non amplius subsistat, ad Ecclesiam vel Monasterium reversa denuo infeudari vel in emphyteusin dari sine solennitate non potest, *arg. 6. Cùm cessante 60. de Appellat. imò & c. Ex parte cit. ibi, Libere, si videris expedire, cum Panorm. in c. Ut super cit. n. 11. docent Redoan. cit. q. 7. §. Verum quia n. 3. & 4. Tamburin. Tom. 3. de Jure Abbat. disp. 14. q. 7. n. 4.*

34. Tertiò casus, quò res, in feudum vel emphyteusin solenniter data aut dari so-

lita, Ecclesiæ Mensæ fuit incorporata: cum enim per talem incorporationem utile dominium consolidetur cum directo, infeudari vel in Emphyteusin dari, nisi exigente aut suadente iustâ causâ & adhibitis Juris solennitatibus, amplius non potest, Schraderus *cit. p. 4. cap. 2. n. 21.* Rosenthal *cit. cap. 4. conclus. 33. n. 1. & Tamburin. q. cit. n. 4.*

Quando autem res, in feudum vel emphyteusin concedi solita, pro Mensæ incorporata sit habenda, controversia est, DD. aliter atque aliter sentientium, magna varietate agitata, Cujus accuratiori discussione Juris Feudalis Interpp. in DD. relicta, ea duntaxat referre libet, quæ istorum frequentiori calculò sunt approbata. Et primò quidè ea bona, quorum dominium, tam utile quam directum, penes Ecclesiâ stabiliter residet, esse de ejus Mensæ: & in dubio talia possidè quàm feudalia, nisi contrarium probetur, esse præsumi, unanimis omnium sententia est, *cit. Rosenthal. conclus. 34. n. 2. præsertim, si ea ex fidelium liberalitate, contractu aliòve simili modò primitim esse comparata, Panormit. in c. Ut super cit. n. 10. & Everard. cit. Consil. 19. n. 21.* quòd hæc Ecclesiæ oblata, ab eave comparata censeantur intuitu Utilitatis, *arg. can. Videntes 12. q. 1. & ista resque retroctus ad dominium & possidentem possidè quàm ad alium pertinere videantur, Mafcard. de Probat. Conclus. 203. n. 6. Secundo, bona etiam, quæ feudalia & emphyteutica fuisse constat. talia esse dederunt & Mensæ incorporata censeantur, si postquam reversa sunt, eorum fructus ab Ecclesia vel monasterio quadraginta annis sint collecti: aut à Prælato cum consensu & approbatione Capituli, aut etiam istò inconsultò, Mensæ aliquando expressè applicentur declarandò, ea in feudum vel emphyteusin non amplius concedenda.*

cedenda, sed penes Ecclesiam vel monasterium perpetuo mansura, Panormit. l. cit. Bartolus in l. Si Vacantia §. C. de Bonis vacant. n. 9. Menoch. Consil. 79. n. 10. & Everardus l. cit. n. 35. Ratio est partim; quòd, id decernere, jure nupiam prohibuit Prælato; ac proinde, cum ita favori tantum suo renuntiet, permillum sit, arg. c. Si de terra §. de Privileg. §. l. Si quis 29. C. de Palis: partim verò; quòd ejusmodi declaratio & liberæ alienationis cessio tendat in favorem & utilitatem ipsius Ecclesiæ, istiusque res & bona immobilia ad primævam suam naturam redeant, & liberè inalienabilia evadant. Tertio, ejusmodi in feudum vel emphyteusim concedi solita aut aliquando solenniter concessa bona Mensæ incorporata censentur, si postquam aperta sunt, ab ipso Prælato vel, eò jubente aut sciente solummodo & patiente, per Officiales ad id constitutos relata sint in libros & registra, quibus cæteræ res & possessiones ad Ecclesiæ Mensam pertinentes descriptæ referuntur, secundùm cit. Bartol. n. 9. Menoch. n. 14. & Schrader. cap. 2. n. 24. Ratio est; quòd res talis esse & effecta præsumatur, quales sunt, quibus connumerat, aut quas inter est descripta, 37. Mascard. l. cit. n. 12. Quarto, cessante hujusmodi expressâ vel tacitâ declaratione, ut eadem Mensæ applicata præsumantur, DD, aliqui, ut postquam ad Ecclesiæ reverla sunt, triginta vel omnino quadraginta; alii, ut saltem decem annis propriis sumptibus culta sint, requirunt. Alii sufficere volunt, si ex iis ita cultis fructus unò annò sint collecti, apud cit. Rosenthal. à n. 9. & Mascard. à num. 13. quantum tempus exigatur & sufficiat, arbitrio judicis non obscure permittentes ac monentes, casu, quò de causa, ob quam ejusmodi ad Ecclesiæ devoluta bona à Prælato in feudum vel emphyteusim de-

nuo concessa sint, non constat, v.g. quòd bellò vel aliò modò legitime fuerit impeditus, vel idoneum Vasallum aut emphyteutam non invenerit, ea Mensæ incorporata ex solo unius vel plurium annorum lapsu non censeri.

Quarto demum excipiendus est casus, quò in re, postquam ad Ecclesiam reverla est, in feudum aut emphyteusim iterum danda excederetur modus prius solenniter decretæ aut ab antiquo solitæ concessionis ita; ut nova concessio Ecclesiæ damnosa aut minus quàm olim utilis foret: quòd contingeret, si res antè concessa ad emphyteutæ vitam, nunc ad duas vel tres ejus generationes extendere-tur: si illa vel etiam res feudalis antè concessa pro masculis vel consanguineis tantum, nunc ad fœminas vel extraneos porrigeretur; hujusmodi enim feudum vel emphyteusim sine prævio tractatu cum Capitulo, istiusque consensu & superioris approbatione à Prælato constituta, saltem quoad excessum, irrita foret, ut à Rota iteratò, & toties à Camera Imperiali judicatum, cit. Tamburinus q. 7. n. 2. & Rosenthal conclus. 27. n. 1. testantur.

Eòdem modò res feudalis propter Vasalli v.g. delictum commissa & Ecclesiæ aperta, non nisi solennitatibus adhibitis, per novam investituram transferri potest in Potentiorum; quòd hujusmodi translatione Ecclesiæ conditio difficilior reddatur, Laiman l. cit. n. 93.

Neque obstat c. Ex parte cit. §. Alia quoque & §. fm. textus; quia iste continet casum & favorem Ecclesiæ specialem; quò feudum à vasallo, v.g. illud inoper habitâ Ecclesiâ alienante, ad hanc devolutum propter illius potentiam, facilè nequit recuperari; tum enim id alicui potentiori idque recuperare valenti, etiam non adhibitis solennitatibus, concedere Prælati permittitur Rescriptò Innocentii III.

tii III. § §. *citt.* relatò; quòd Ecclesiæ melius & utilis sit, habere Vasallum, feudum ab ipsa acceptum recognoscentem, quàm alium, qui minus quidem sit potens, directum tamen dominium ipsi neget, *Vianus in §. fin. cit. & Rosenthal cit. conclus. 16. n. 2.*

41. Dubium tertio est, an rei feudalis, quæ ad Ecclesiam vel monasterium reversa in feudum denuo concedi à prælato liberè potest, à vasallo adhuc possessæ reinfestatio in apertionis casum alicui promitti Jure possit. Non posse, suadet in utroque Jure fundata ratio; quòd sit promissio de successione viventis, scilicet de concedenda Investitura feudi ab alio adhuc possessi: cujusmodi promissio ullam obligandi vim non habet; cum ansam & occasionem præbeat voto captandæ vel optandæ mortis alienæ: & propterea, tanquam periculosa & tristissimi eventus plena bonisque moribus repugnans, irritata sit Jure utroque, reprobante pactio- nes initas de successione & hæreditate viventis, *l. Stipulatio 61. ff. de O. & A. § l. fin. C. de Pactis & beneficiorum necdum vacantium collationes ac promissiones, c. 1. c. Nulla 2. c. Relatum 3. de Concess. Preb. non vac. § c. Detestanda 2. eadem Rubr. in 6.*

Sed rationi huic prævalent Feudorum Usus *Lib. 1. tit. 3. V. Sed si illa, Lib. 2. tit. 26. §. Moribus 2. V. Nisi sibi § tit 35. V. Ubi verò*, quibus locis ejusmodi promissionem subsistere, eamque feudò sibi apertò à promittente adimplendam, differè habetur, & inde etiam suadetur; quòd *c. Ex parte cit. V. In primo* Prælato stabilita sit facultas, res in feudum concedi solitas, & ad Ecclesiam reversas liberè reinfestatandis; ac proinde etiam Investituram in reversionis sive apertionis casum, sua administratione durante eventurum, promittendi; cum regulariter, quæ Jure

concedi possunt, in casum quò concessio etiam promitti, si specialiter prohibita non sint, valeant: & casu, in quem promissio collata est, eveniente debeant præstari, *c. 1. c. Qualiter 3. § l. 1. ff. de Pactis.*

Neque huic resolutioni quidquam officit contra feudi necdum aperti promissionem deducta ratio, partim; quia captandæ vel optandæ alienæ mortis periculum, ejusque voti ansa in feudis non consideratur, ut notat *Zalius p. 6. de Feud. n. 21.* & si in his quoque ejusmodi haberetur, Investituræ feudi in apertionis casum à laico facta promissione neque neque ejus hæres teneretur, contra expressos textus *citt. tit. 3. V. Laicus 1. §. Moribus 2. pr. &c.* partim verò quia de viventis successione inita pactio- nes &c. alienæ mortis votum non per se & ex fine suo, sed præter intentionem pacifcentium & merè per accidens inducunt, per tradita *Lib. 1. tit. 35. n. 12.* que idcirco non adversantur bonis moribus præceptis Jure Naturali & Divino, sed humano duntaxat: quò ipso etiam substitutiones & fideicommissa, utroque actus alii in eventum mortis rectè constituntur.

Dubium quartò est, an in casum mortis vasalli à Prælato facta feudi promissio adstringatur ejus successor; ut illi sibi apertum promissario conferre tenetur. Non teneri, exploratum & clarè proditum est *citt. tit. 3. pr. §. Moribus 2. V. Secus est § tit. 35. V. Cùmque*, quibus Juris feudalis textibus discrimen statuitur inter feudorum dominos Laicos & Ecclesiasticos; & sicut ab illis factas feudorum promissiones hæres raras habere & ad implere teneri, asseritur: sic id de Ecclesiasticorum successoribus differre proditum est. Ratio est partim; quia Ecclesiasticorum

rūm & Monasteriorum Prælati Antecessoribus suis non, ut defuncto hæres in Universum, sed in Ecclesiasticum duntaxat jus succedunt, c. 1. c. Relatum 12. de Testament. neque dignitatem suam perinde, ut ille, hæreditario & à defuncto accepto, can. Plerique 5. can. Apostolica 7. Se. § 9. 1. c. 1. de Præbend. sed Electionis vel Postulationis à superiore confirmata vel admittæ aliõve Canonice institutionis jure consequuntur, arg. Regula 1. in 6. Glossa fin. in c. 1. de Solut. ubi Panor. mit. n. 1. & Gonzalez n. 5. Is autem, qui ejusmodi institutionis jure seu titulo dignitatem consequitur, ac proinde nullam ab Antecessore causam habet, ejus factum præstare & promissionem implere non tenetur, Baldus & Jason in l. 1. ff. de Constit. princip. n. 14. partim verò; quia, cum Prælati rerum ad Ecclesias suas pertinentium non domini, sed procuratores tantum sint, can. fin. 12. q. 1. c. c. Fratritatem 2. de Donat. rerum prælatium duntaxat &, dum ipsi vivunt, emergentium administrationem ac dispositionem habent: non futurarum & post mortem suam gerendarum, arg. l. Meminisse 10. ff. de Offic. Proconsul. & successorum suorum administrationi præjudicare; ac proinde de feudo, post mortem suæque administratione jam finita ad Ecclesiam vel Monasterium revertere, disponere non possunt, Innocent. in c. 1. de Majorie. Vulteius Lib. 1. de Feud. cap. 10. n. 16. & Zasius p. 6. cit. n. 19.

4. Dubium quintò est; an ejusmodi, sui in prælatura Antecessoris, promissionem, etiam cum Capituli consensu factâ, successor non teneatur; id enim etiam prodictum videtur textibus ex Feudali Jure allegatis: qui omnes cum Prælatorum successores antecessorum suorum Investituras, quas Abusivas DD. vocant, &

ab his factas feudorum necdum apertorum promissiones adimplere, apertionis casu post promittentium mortem sibi occurrente, non teneri, asserant generaliter, & inter ejusmodi Investituras feudique promissiones cum vel sine Capituli consensu factas non distinguant, generaliter & indistinctè sunt exaudiendi; quòd, ubi lex non distinguit, neque nos distinguere debeamus, per Regulam 1. De prætio §. ff. de Public. in rem act. c. can. Consuluisse 2. q. 5. Juris textibus accedit ratio, quâ firmata est Resolutio proximè expeditæ dubitationis.

Sed, istâ & textibus illis non obstantibus, ejusmodi promissionem etiam successorem obligari, cum Joan. ab Anania in c. fin. Ne prælati vices §. Sed si principaliter & Zabarella Consil. 99. §. Sed etiam alio defendunt in Tractat. suis de Feudis Afflict. in Tit. 3. cit. n. 6. Vulteius cit. n. 16. Rosenthal cap. 6. concl. 16. n. 7. Schrader. p. 3. cap. 2. n. 36. Hartman. Pistor. Q. Jur. Lib. 2. q. 27. à n. 30. cum relatis post q. cit. Collegiis Jurid. Lipsiensis n. 15. & Francoford. n. 11. Carpzovius Jurisprud. Fevens. p. 2. Constit. 45. def. 7. n. 5. & alii: quorum hac de re sensus eâ nititur ratione; quia Regulæ instar est, pactionibus & aliis actibus, à Prælato cum Capituli sui consensu gestis, etiam successores stare, eosque adimplere teneri, ut patet in exemplis Debitorum, in casu licito contractorum, quæ solvere, c. 1. de Solut. Locationis rei immobilis, quæ cum Capituli consensu facta stare successor tenetur, Redoanus de Feb. Eccles. non alien. q. 5. §. Primò n. 24. Covarruvias Lib. 2. Var. cap. 15. n. 6. & Molina Tract. 2. de l. c. 1. disp. 466. n. 7. Depositi, ratione cujus, cum Prælati & Capituli consensu recepti, Ecclesia & in istius Prælatura successor conveniri potest, jux-

U u ;

est, juxta dicta *tit. 16. n. 19. &c.* Un-
 praelatum in successorum præjudicium
 aliquid decernere, licet solus nequeat,
 cum Capituli tamen consensu posse, re-
 cte notant *citt. Afflicti. Decis. Neapolit.*
101. & Pistor. q. 27. n. 22.

46. Ratio horum & Resolutionis est;
 quia ex una, pactiones, promissiones ali-
 que acta à Prælo cum consensu Cap-
 ituli, ab ipsa Ecclesia vel monasterio
 gesta: & ejusmodi promissione vel actu
 alio contracta obligatio Capitularis con-
 sensus accessione ex personali in realem
 transire censetur; quod Prælatus cum
 Capitulo ipsam Ecclesiam vel Monaste-
 rium representet, & quodammodo con-
 stituar, *can. Scire 7. q. 1. & c. Relatum*
12. de Testam. quò textu Innocentius III.
Ecclesia nomine, ubi Clericorum Colle-
gium est, venire, ait, communem Congre-
gationem, scilicet Capitulum seu Con-
ventum vel Prælatum cum Capitulo seu
Conventu, tanquam fictum Corpus Ec-
clesiasticum, cujus caput Episcopus vel
Abbas, membra Canonici vel Monachi
sunt, c. Novit 4. de His qua à Prælat.
ubi Panormit. n. 2. & Tuschus Practic.
V. Ecclesia conclus. 19. n. 1. Ex altera
 verò parte, Ecclesia & Monasterium
 pactionibus aliisque actibus suis stare,
 eosque adimplere tenetur; ne datam fi-
 dem fallere, & secum pacifcentes frau-
 dare videatur, contra textum *c. Per tuas 5.*
de Donat. & contra Equitatem Naturalem,
 à qua cum fidem datam fallere alienum
 sit, *l. 1. pr. ff. de Pactis, id vel maxi-*
mè alienum erit ab Ecclesia, qua Justit-
ia cultrix & auctrix esse debet, Feud.
Lib. 1. tit. 13. V. Sed diversum: & pacta
custodiri atque adimpleri severè præcep-
it, c. 1. c. Qualiter 3. de Pactis & c. No-
vit 13. V. Licet autem de Judiciis.

Confirmatur hæc ratio; quia eò ip-
 so, quod pactione & promissione, à

Prælo cum Capitulo consensu facta,
 stare Ecclesia, ea stare etiam eius reum
 administrator, sicut, Antecessor, sic de
 Successor tenetur, cum; quia morte &
 mutatione Prælati, administratoris hæc
 Ecclesia non moritur vel mutatur, *can.*
Liberti 12. q. 2. c. Si gratiosè 5. de Re-
script. in 6. & l. jubemus 14. in pr. per
C. de SS. Eccles. sed eadem tempore & in-
 variata manet, *arg. l. Proponatur 11.*
ff. de Judiciis: tum verò; quia, sicut
Antecessor, sic & Successor Ecclesie reum
generalem habet administrationem, can.
Quisquis 9. 2. cit. & c. Edoceri 21. de Re-
script. ac proinde promissiones, quibus
 tenetur Ecclesia, hujus nomine adim-
 plere tenetur. Accedit; quod, si pa-
 ctionem & promissionem Ecclesie im-
 plere non teneretur Successor in ejus Præ-
 latura, id damnosum foret ipsi Ecclesie;
 cum nemo facile esset, qui cum Eccle-
 sia ejusque Prælo & Capitulo contra-
 here vellet.

Quare non obstant *citt.* textus Feo-
 dales; cum istorum generalitatem ad
 promissiones feudi, à Prælo sine Cap-
 itulo factas, restringendam evincat Ambro-
 ritas DD. maxima & solida ratio: quæ
 ut anima corpori, sic ipsa legum veritas
 dominatur, *l. Scire 17. ff. de LL. & la-*
galem dispositionem ad suos limites re-
stringit, arg. l. Cum melior 55. ff. de
luto matrim. Everard. Legal. arg. l. 1.
34. à n. 1.

Non magis urget ratio in contra-
 rium deducta; cum enim feudi promissi-
 o, in Apertionis casum à Prælo cum
 Capitulo consensu facta, ipsius Ecclesie
 promissio censeatur, ex eaque orta obliga-
 tio realis sit, ab Ecclesie administra-
 tore seu Prælo, sicut Antecessore, sic
 & Successore adimplenda est,